

ROMÂNIA
JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
PRIMĂRIA COMUNEI DĂRMĂNEȘTI
Str. Mihai Viteazul, nr. 530
Tel. / Fax 024566130, CIF 4402540
E-mail: primaria.darmanesti@yahoo.com

Dispoziția nr. 82/2023

ANEXA Nr. 1

Strategia Națională Anticorupție 2021-2025 la nivelul Primăriei Comunei Darmanesti, Județul Dâmbovița

DARMANESTI

2023

„Promovarea integrității în exercitarea funcției publice„

Introducere

Combaterea corupției este un demers fundamental în consolidarea democrației și a statului de drept.

Corupția este un fenomen global care afectează toate țările, subminând legitimitatea autorităților publice și împiedicând buna funcționare a instituțiilor democratice.

Așa cum remarcă și Strategia Națională Anticorupție 2021-2025, *„Corupția rămâne o provocare la nivel național și regional, deși în plan strategic, corupția este fenomenul infracțional care a făcut cel mai des și mai constant obiectul politicilor penale în România, începând cu anul 2001, .* Acest fenomen afectează societatea în cele mai diverse moduri, fiind de natură a genera consecințe negative atât în viața economică, cât și socială a cetățenilor. În acest sens, s-a putut observa că, în anumite instanțe, fenomenul corupției a afectat viața, integritatea fizică, încrederea față de instituțiile statului și patrimoniul cetățenilor.

Corupția rămâne o cauză care limitează perspectivele de dezvoltare a României și capacitatea de promovare a obiectivelor de politică externă, inclusiv a imaginii României în mediul internațional. Totodată, corupția afectează eficiența și profesionalismul din autoritățile și instituțiile publice, mai ales din perspectiva furnizării de servicii de interes general, aspect care generează o încredere scăzută a cetățenilor în capacitatea statului de a gestiona relațiile sociale. Cauzele fenomenului corupției sunt multiple, iar problematica prevenirii și combaterii corupției intră în spectrul de competență a mai multor instituții din România, care trebuie să coopereze pentru obținerea sinergiei în activitățile de promovare a integrității.

Strategia Națională Anticorupție 2021-2025 și a documentelor aferente acesteia este documentul guvernator care stabilește arile de acțiune și evocă evocă viziunea strategică asumată în Planul de Integritate al Primăriei Comunei Dărmănești, județul Dâmbovița.

Viziunea Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița este de a consolida sistemul național de prevenire și combatere a corupției prin consolidarea mecanismelor de identificare și gestionare a riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților circumscrise acestui fenomen, în vederea garantării profesionalismului și eficienței în sectorul public, a siguranței cetățenilor și de a susține un mediu social și economic dezvoltat. Suplimentar măsurilor de combatere a corupției, Strategia include măsuri care vizează latura de prevenire și educare atât a oficialilor, cât și a cetățenilor, cu privire la teme precum: integritatea organizațională și diminuarea riscurilor de corupție, cadrul incriminator național al faptelor de corupție, drepturile

omului, accesul la informații publice, transparența decizională, impactul corupției "mici" asupra serviciilor publice, etc.

Transpunerea în practică a viziunii se bazează pe următorii piloni:

- voința politică - factorul politic înțelege importanța unei societăți lipsite de corupție și va conlucra pentru aducerea la îndeplinire a măsurilor prevăzute de prezenta strategie;
- integritatea - reprezentanții instituțiilor și autorităților publice au obligația de a declara orice interese personale care pot veni în contradicție cu exercitarea obiectivă a atribuțiilor de serviciu și de a lua toate măsurile necesare pentru a evita astfel de situații;
- prioritatea interesului public - reprezentanții instituțiilor și autorităților publice au datoria de a considera interesul public mai presus de orice alt interes în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu. Aceștia nu trebuie să se folosească de funcția publică pentru obținerea de beneficii necuvenite patrimoniale sau nepatrimoniale, pentru ei, familiile lor sau persoane apropiate;
- transparență - reprezentanții instituțiilor și autorităților publice vor asigura accesul neîngrădit la informațiile de interes public, transparența procesului decizional și consultarea societății civile în cadrul acestui proces.

Un rol deosebit de important al Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița în noul ciclu strategic îl reprezintă acela de coordonator de reforme și investiții în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență. Aceste demersuri vin în completarea eforturilor instituției din ultimii ani de atragere a fondurilor externe nerambursabile, pentru implementarea unor proiecte fundamentale pentru dezvoltarea instituției, în măsura în care acestea nu pot fi realizate prin fonduri locale.

Misiunea Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița este asigurarea integrității în exercitarea funcțiilor și demnităților publice și combaterea incidentelor de integritate, în condiții de legalitate, imparțialitate, transparență și responsabilitate.

Misiunea Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița se realizează prin:

- existența unei culturi organizaționale bine definite la nivelul instituției, orientată pe valorificarea resurselor umane;
- optimizarea și implementarea de mecanisme eficiente de lucru;

- promovarea conceptului de integritate în exercitarea funcțiilor și demnităților publice la nivel local;
- orientare către interesul suprem al cetățenilor, în condiții de transparentă și responsabilitate;

În îndeplinirea acestor deziderate, instituția noastră va respecta pe deplin standardele Comisiei Europene privind prevenirea corupției și promovarea integrității. Primăria Comunei Dărmănești va evolua și se va adapta, cu scopul de a asigura integritatea și pentru a combate corupția prin mijloace administrative într-o manieră progresivă și consecventă. De asemenea instituția va continua să evalueze incidentele de integritate și să aplice măsuri de sancționare persoanelor care nu respectă prevederile legale, pentru a asigura integritatea în exercitarea funcției publice. Prin urmare, anul 2025 este momentul în care instituția va desăvârși nivelul de maturitate instituțională, drept rezultat al eforturilor realizate atât pe parcursul ultimilor ani, precum și în următorii 4 ani.

Principii generale

Fiecare măsură se subsumează următoarelor principii generale, a căror respectare este esențială pentru realizarea unei administrații publice moderne și eficiente:

- principiul statului de drept în baza căruia este consacrată supremația legii, toți cetățenii fiind egali în fața acesteia.
- principiul răspunderii potrivit căruia autoritățile statului răspund pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, inclusiv pentru modul de implementare a strategiilor;
- principiul gestionării responsabile a riscurilor generate de comportamente lipsite de integritate, ca parte integrantă din procesul managerial desfășurat de către fiecare organizație;
- principiul proporționalității în elaborarea și punerea în aplicare a procedurilor anticorupție: instituțiile publice trebuie să elaboreze, să implementeze și să mențină proceduri complexe, adaptate și proporționale în raport de riscurile și vulnerabilitățile instituționale, precum și dimensionate în funcție de resursele și complexitatea organizației;
- principiul răspunderii la cel mai înalt nivel de angajament: Politicile de integritate nu vor fi eficiente dacă nu există un mesaj clar dat de administrație de la nivelul cel mai înalt în sensul sprijinirii acestor politici.

- principiul prevenirii incidentelor de integritate potrivit căruia identificarea timpurie și înlăturarea în timp util a premiselor apariției faptelor de corupție sunt prioritare și imperative.
- principiul eficacității în combaterea corupției, care se bazează pe evaluarea continuă a activității instituțiilor cu atribuții în domeniu, atât din punctul de vedere al îndeplinirii cât mai complete a obiectivelor asumate pentru a produce efectele pozitive pe care societatea le așteaptă, cât și al managementului organizațional;
- principiul coerenței de acțiune inter-instituționale, în baza căruia instituțiile implicate în prevenirea și combaterea corupției trebuie să coopereze îndeaproape, asigurând o concepție unitară asupra obiectivelor ce trebuie îndeplinite și a măsurilor ce urmează a fi luate;
- principiul parteneriatului public - privat, care recunoaște importanța cooptării societății civile și a mediului de afaceri în activitățile concrete de implementare a măsurilor de prevenire a corupției;
- principiul accesului neîngrădit la informațiile de interes public și al transparenței decizionale;
- principiul cooperării internaționale active, care are în vedere cooperarea activă în formatele operaționalizate la nivelul Uniunii Europene și a celorlalte organizații europene și internaționale la care România este parte, precum și asigurarea unui rol activ al României la nivel internațional.

Definiții

- incident de integritate - unul dintre următoarele evenimente privind situația unui angajat al unei autorități sau instituții publice sau al unei structuri din cadrul acestora: încetarea disciplinară a raporturilor de muncă sau de serviciu, ca urmare a săvârșirii unei abateri de la normele deontologice sau de la alte prevederi similare menite să protejeze integritatea funcției publice, inclusiv cele stabilite prin legislație secundară și terțiară, pentru care este prevăzută această sancțiune; trimiterea în judecată sau condamnarea pentru săvârșirea unei infracțiuni de corupție sau a unei fapte legate de nerespectarea regimului interdicțiilor, incompatibilităților, conflictului de interese sau declarării averilor; rămânerea definitivă a unui act de constatare emis de către Agenția Națională de Integritate, referitor la încălcarea obligațiilor legale privind averile nejustificate, conflictul de interese sau regimul incompatibilităților;
- agenda de integritate organizațională - reprezintă ansamblul priorităților și obiectivelor instituționale asumate de conducerea entității în vederea

respectării și aplicării standarde legale de integritate, în vederea promovării unui climat de integritate organizațională;

- planul de integritate - ansamblul de măsuri identificate de conducerea instituției ca remedii pentru riscurile și vulnerabilitățile instituționale la corupție identificate;
- standarde legale de integritate - sunt avute în vedere acele măsuri de transparență instituțională și de prevenire a corupției consacrate de legislația națională și reflectate în inventarul anexă la SNA.
- open contracting data standard - este procesul de transparentizare a procesului de achiziție publică și derulare a contractelor prin punerea la dispoziție a datelor deținute de autoritățile publice și implicarea publicului și mediului de afaceri în identificarea și rezolvarea problemelor în domeniu;
- pantouflage - noțiunea vizează interdicțiile după încheierea angajării în cadrul instituțiilor publice.

Măsurile de transparență instituțională și de prevenire a corupției.

SNA 2021-2025 reunește măsurile de transparență instituțională și de prevenire a corupției, reglementate de diverse acte normative referitoare la: codul etic/deontologic/de conduită, consilierul de etică, declararea averilor, declararea cadourilor, conflictele de interese, incompatibilitățile, transparența în procesul decizional, accesul la informații de interes public, protecția avertizorului în interes public, interdicțiile post-angajare în cadrul instituțiilor publice (pantouflage), funcțiile sensibile, gestionarea riscurilor de integritate și evaluarea ex- post a incidentelor de integritate

I. Cod etic/deontologic/de conduită și de integritate

Valorile etice și principiile generale acceptate privind conduita sunt încorporate în coduri de conduită. În general, codul de conduită reprezintă un set de reguli adoptat în mod voluntar de grupul căruia i se adresează și nu este obligatoriu ca acesta să prevadă sancțiuni specifice pentru încălcarea regulilor prevăzute.

Codurile de conduită pot viza grupuri sau instituții foarte diverse, de la categorii profesionale până la companii sau instituții publice.

II. Consilierul de etică

În scopul respectării și monitorizării implementării principiilor și normelor de conduită de către funcționarii publici, coordonatorul instituției a desemnat prin dispoziție un consilier de etică, funcționar public, din cadrul compartimentului de resurse umane în conformitate cu art. 451 alin. (1) din

O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare. Consilierul de etică exercită un rol activ în domeniul prevenirii încălcării normelor de conduită în conformitate cu prevederile art. 452 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, instituția coordonează, controlează și monitorizează respectarea normelor de conduită de către personalul contractual, din aparatul propriu sau din instituțiile aflate în subordine, coordonare sau sub autoritate, cu respectarea prevederilor în domeniul legislației muncii și a legislației specifice aplicabile, conform art. 558 alin. (1) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

III. Declararea cadourilor

Declararea cadourilor reprezintă o obligație legală a instituției noastre reglementată de prevederile Legii nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției, precum și de dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 1126/2004 pentru aprobarea Regulamentului de punere în aplicare a Legii nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției.

IV. Declararea averilor și a intereselor

Declararea averilor și a intereselor este reglementată, în principal, de prevederile Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, și de dispozițiile Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.

V. Conflictul de interese

Legislația națională, respectiv Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, definește conflictul de interese ca fiind situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin

potrivit Constituției și altor acte normative. Conflictul de interese de natură penală este definit de art. 301 din Codul penal, sub denumirea de folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane, ca fiind fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a îndeplinit un act prin care s-a obținut un folos patrimonial pentru sine, pentru soțul său, pentru o rudă ori un afin până la gradul II inclusive. Soluționarea conflictelor de interese vizează, în consecință, adoptarea deciziilor în instituției publice exclusiv în baza interesului public.

VI. Incompatibilități

Problematika incompatibilităților este reglementată de Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative și Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.

VII. Interdicții după încheierea angajării în cadrul instituțiilor publice (pantouflage)

Legislația privind interdicțiile post-angajare vizează prevederi care sunt cuprinse în acte normative diverse, neexistând o reglementare unitară în acest sens:

- Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare - Secțiunea a 4-a Reguli de evitare a conflictului de interese, art. 61;
- Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale - Secțiunea a 4-a Reguli de evitare a conflictului de interese, art. 74;
- Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern - art. 22 alin. (5);
- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției - art. 94 alin. (3);
- O.U.G. nr. 66 din 29 iunie 2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora - art. 13 alin. (1);
- Legea Concurenței nr. 21/1996 - art. 70;
- Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii - art. 45;

VIII. Transparență în procesul decizional

Transparența organizațională și decizională în cadrul instituției noastre constituie instrumente optime în descurajarea și combaterea abuzurilor și a faptelor de corupție. Legea nr. 52/2003 stabilește regulile procedurale minime aplicabile în vederea transparenței decizionale în cadrul autorităților administrației publice centrale și locale, care pot fi dezvoltate conform specificului autorității prin elaborarea unei proceduri privind transparența decizională.

IX. Accesul la informații de interes public

Conform art. 31 alin. (1) din Constituția României, dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit, iar potrivit dispozițiilor alin. (2) al aceluiași articol, Primăria Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița potrivit competențelor ce îi revin, este obligată să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal. Accesul liber și neîngrădit la informația de interes public constituie, astfel cum stipulează și art. 1 din Legea nr. 544/2001, unul dintre principiile fundamentale ale relațiilor dintre persoane și autoritățile publice, în conformitate cu Constituția României și cu documentele internaționale ratificate de Parlamentul României.

Așadar, accesul la informațiile de interes public reprezintă un drept al persoanelor, căruia îi corespunde obligația corelativă a instituției noastre de a asigura exercitarea lui corespunzătoare. Astfel, orice persoană are dreptul să solicite și să obțină de la primărie informațiile de interes public, în condițiile reglementate de Legea nr. 544/2001, iar autoritățile și instituțiile publice sunt obligate să asigure persoanelor, la cererea acestora, informațiile de interes public solicitate în scris sau verbal.

X. Protecția avertizorului în interes public

În prezent, protecția avertizorului în interes public este reglementată în legislația națională a României de Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii. Aceasta a apărut ca urmare a unei nevoi de instrumente legale pentru autoreglarea sistemului de integritate în cadrul administrației publice.

XI. Funcțiile sensibile

În conformitate cu definiția prevăzută de Ordinului Secretariatului General al Guvernului (denumit în continuare OSGG) nr. 600/2018, funcție sensibilă este considerată acea funcție care prezintă un risc semnificativ de

afectare a obiectivelor entității prin utilizarea necorespunzătoare a resurselor umane, materiale, financiare și informaționale sau de corupție sau fraudă.

Potrivit pct. 2.2.6 din Standardul 2 - Atribuții, funcții, sarcini din OSGG nr. 600/2018, Primarul dispune identificarea funcțiilor sensibile pe baza unor factori de risc, centralizarea acestora la nivelul entității publice și stabilirea unei politici adecvate de gestionare a acestora prin elaborarea unor măsuri, astfel încât efectele negative asupra activităților desfășurate în cadrul entității publice să fie minime.

XII. Riscuri și vulnerabilități la corupție în administrația publică

Un element strategic al activității de prevenire a corupției și de asigurare a unui nivel ridicat de integritate îl constituie managementul riscurilor. Managementul riscurilor de corupție în cadrul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița presupune identificarea, analizarea, evaluarea și monitorizarea riscurilor de corupție, precum și stabilirea și implementarea măsurilor de prevenire și control al acestora. Hotărârea Guvernului nr. 599/2018, cu modificările și completările ulterioare reglementează Metodologia standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție.

Evaluarea Strategiei Naționale Anticorupție 2021-2025, la nivelul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița va avea loc anual, urmărind gradul de implementare al obiectivelor asumate de către instituție, sub forma unui raport care va cuprinde descrierea tuturor activităților realizate în perioada de referință, menite să ducă la îndeplinire obiectivele stabilite. Perioada de raportare a SNA 2021-2025 este 01 ianuarie-31 decembrie, iar redactarea raportului anual se face până la data de 01 martie.

Evaluarea strategiei se va face prin Compartimentului Resurse Umane pe baza documentelor solicitate de la compartimentele responsabile cu implementarea măsurilor din planul de acțiune.

Concluziile referitoare la fenomenul corupției

Având în vedere necesitatea creionării unui nou document strategic în domeniul anticorupției, Primăria Dărmănești, Județul Dâmbovița face un efort pentru colectarea, analizarea și interpretarea datelor referitoare la fenomenul corupției.

În ceea ce privește domeniul achizițiilor publice vor fi luate măsurile prevăzute de obiectivul specific 4.4. din SNA 2021-2025. Cu toate acestea, domeniul achizițiilor publice rămâne expus riscurilor de corupție din prisma accesului la resurse financiare. În concluzie, deși au fost înregistrate evoluții importante în domeniu, achizițiile publice rămân un sector prioritar de intervenție strategică pentru actualul document programatic.

• **OBIECTIVE GENERALE ȘI DIRECȚII DE ACȚIUNE**

OBJECTIV GENERAL NR. 1 - CREȘTEREA GRADULUI DE IMPLEMENTARE A MĂSURILOR DE INTEGRITATE LA NIVEL ORGANIZAȚIONAL

Obiectiv specific nr. 1.1. - Implementarea măsurilor de integritate la nivel național

1. Adoptarea și distribuirea în cadrul instituției a declarației privind asumarea unei agende de integritate organizațională;
2. Adoptarea și distribuirea în cadrul instituției a planului de integritate, urmare consultării angajaților și a evaluării de risc conform H.G. nr. 599/2018 și asigurarea resurselor necesare implementării acestuia;
3. Evaluarea anuală a modului de implementare a planului și adaptarea acestuia la riscurile și vulnerabilitățile nou apărute;
4. Identificarea, analizarea, evaluarea și monitorizarea riscurilor de corupție, precum și stabilirea și implementarea măsurilor de prevenire și control al acestora, conform H.G. nr. 599/2018;
5. Identificarea, evaluarea și raportarea unitară a incidentelor de integritate, conform H.G. nr. 599/2018, precum și stabilirea unor măsuri de prevenire și/sau control urmare producerii acestora;
6. Transmiterea contribuțiilor solicitate de secretariatul tehnic și participarea la activitățile de coordonare și monitorizare a strategiei;
7. Intensificarea utilizării noului portal al SNA pentru creșterea gradului de informare al publicului despre monitorizarea implementării SNA, a noilor tendințe și evoluții în domeniul integrității;
8. Monitorizarea elaborării și implementării planului de integritate în cadrul a trei instituții publice, în sistem pilot;
9. Îmbunătățirea criteriilor de selecție, promovare și/sau recompensare a persoanelor aflate în funcții publice, prin consolidarea garanțiilor de integritate, luând în calcul inclusiv abaterile de la normele etice.

OBIECTIV GENERAL NR. 2 - REDUCEREA IMPACTULUI CORUPȚIEI ASUPRA CETĂȚENILOR

1. Creșterea gradului de educație anticorupție a cetățenilor și oficialilor publici, cu accent pe drepturile acestora în relația cu autoritățile și instituțiile publice și impactul corupției asupra serviciilor publice;
2. Consolidarea profesionalismului în cariera personalului din sectorul public, inclusiv prin aplicarea efectivă a mecanismelor de evaluare a performanțelor, evitarea numirilor temporare în funcțiile publice de conducere, transparentizarea procedurilor de recrutare în sectorul public și asigurarea stabilității funcției publice;
3. Asigurarea unei protecții efective a cetățenilor care sesizează presupuse incidente de integritate săvârșite de furnizorii de servicii publice;
4. Formarea unei culturi civice de confruntare a fenomenului corupției "mici", inclusiv prin utilizarea noilor tehnologii (de exemplu, social media);
5. Digitalizarea serviciilor publice care pot fi automatizate, cu scopul de a reduce riscurile de corupție generate de interacțiunea directă cu oficialii publici;
6. Reglementarea transparentă a procedurilor de obținere cu celeritate (sau în regim de urgență) a serviciilor publice;
7. Evaluarea ex-post a politicilor publice din perspectiva performanței și a rentabilității cheltuielilor publice.

OBIECTIV GENERAL NR. 3 - CONSOLIDAREA MANAGEMENTULUI INSTITUȚIONAL ȘI A CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATEREA CORUPȚIEI

Obiectiv specific nr. 3.2. - Extinderea culturii transparenței pentru o guvernare deschisă în administrația publică

1. Monitorizarea și evaluarea aplicării de către administrația publică centrală și locală a standardului general de publicare a informațiilor de interes public;
2. Modificarea cadrului legislativ în vederea asigurării aplicării uniforme a standardului general de publicare a informațiilor de interes public ex-officio la nivelul autorităților publice centrale și locale;
3. Asigurarea cadrului operațional și legal în vederea utilizării platformei E-consultare - catalog centralizat de publicare a proiectelor de acte normative spre consultare publică;
4. Dezvoltarea platformei CONECT (Catalogul Organizațiilor Neguvernamentale pentru Evidență, Consultare și Transparență) pentru a sprijini preluarea

adecvată de către autoritățile administrației publice a specializării de la nivelul societății civile;

5. Consolidarea și extinderea platformei Registrului Unic de Transparență a Intereselor (RUTI) la nivelul Parlamentului României și administrației publice locale, precum și prin creșterea gradului de conștientizare a importanței principiilor integrității și transparenței și integrității în procesele decizionale.

6. Actualizarea evidenței unice a persoanelor juridice fără scop patrimonial cu statut de utilitate publică și sprijinirea autorităților inițiatoare în vederea realizării monitorizării și evaluării aplicării prevederilor O.G. nr 26/2000 în materia statutului de utilitate publică.

Obiectiv specific nr. 4.3. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în administrația publică locală

1. Crearea unui cadru unitar de reglementare cu privire la procedurile administrative disponibile la nivelul Primăriei Comunei Dărmănești, Județul Dâmbovița, reducând astfel gradul de vulnerabilitate;

2. Digitalizarea procesului de obținere a autorizațiilor (în ceea ce privește cele cinci proceduri administrative descrise în cadrul Studiului privind analiza procedurilor administrative care sunt cele mai vulnerabile la corupție) și minimalizarea interacțiunii dintre funcționarul public și cetățean;

3. Actualizarea anuală a scorului index al integrității în cadrul instituției;

4. Realizarea unor proiecte/activități în comun cu participarea autorităților publice locale și a reprezentanților societății civile, având ca obiectiv prevenirea corupției, promovarea eticii și integrității;

5. Stabilirea unor condiții de eligibilitate din perspectiva cadrului de integritate aplicabil pentru instituție în vederea accesării fondurilor europene;

6. Transparentizarea procedurilor de alocare de fonduri prin programele naționale de investiții și eficientizarea mecanismelor de colectare și publicare de date referitoare la implementarea proiectelor finanțate prin program.

Obiectiv specific nr. 4.4. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul achizițiilor publice

1. Analizarea practicii judiciare în materie de achiziții publice, analiză utilă pentru unificarea practicii, inclusiv prin promovarea recursurilor în interesul legii;

2. Elaborarea unei hărți naționale de risc, care să aibă drept scop identificarea funcțiilor implicate în achiziții publice care sunt vulnerabile la corupție, a

domeniilor în care achizițiile publice sunt mai expuse corupției și a etapelor procedurilor de achiziții publice în care apar indicii de corupție;

3. Atragerea și menținerea în sistem a personalului specializat în achiziții publice, inclusiv prin consolidarea statutului acestora, profesionalizarea personalului și asigurarea unui regim de protecție adecvat împotriva tentativelor de intimidare sau corupere;

4. Elaborarea unor proceduri pentru achiziții publice directe și modele de proceduri pentru procedurile instituționale exceptate de la Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;

5. Continuarea reformei controlului ex-ante prin creșterea capacității personalului implicat în această activitate de a identifica acele elemente care pot afecta intensitatea și calitatea competiției în cadrul procedurilor de atribuire verificate;

6. Încurajarea utilizării unor abordări inovative pentru implicarea societății civile în monitorizarea integrității achizițiilor publice;

7. Adăugarea în documentația de achiziții a unor chestionare privind programele de integritate ale ofertanților.

• **MONITORIZARE ȘI EVALUARE**

Organisme responsabile cu coordonarea și monitorizarea implementării strategiei

Implementarea SNA 2021 - 2025 se va realiza sub autoritatea și în coordonarea primarului, cu raportare către MDLPA. Primaria Comunei Darmanesti, Judetul Dambovita va comunica, anual, catre MDLPA, o sinteză a stadiului implementării SNA. În sprijinul procesului de monitorizare se va menține platforma de cooperare dezvoltată în cadrul strategiilor anterior, respectiv:

a) platforma administrației publice locale - coordonată în parteneriat cu MDLPA (care se va ocupa de convocarea acesteia);

Platformele vor fi convocate semestrial sau ori de câte ori este nevoie. În cadrul platformei de cooperare, institutia va prezenta, sintetic, progresele și dificultățile înregistrate în implementarea măsurilor prevăzute de SNA 2021-2025 care sunt în sarcina acesteia.

Pentru sprijinirea procesului de monitorizare și de implementare a măsurilor prevăzute de strategie, responsabilul SNA-consilier de resurse umane va asigura secretariatul tehnic al SNA.

Obiectivele procesului de monitorizare sunt:

• identificarea progreselor înregistrate în implementarea SNA;

- identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;
- creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției la nivel local.

Secretariatul tehnic, cu sprijinul responsabililor SNA reprezentate la nivelul instituției, va derula activități de monitorizare și suport instituțional pentru implementarea strategiei care vor include:

- realizarea rapoartelor anuale de monitorizare;
- centralizarea și actualizarea periodică a stadiului implementării inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției (anexa nr. 3 la H.G.), în baza rapoartelor de autoevaluare;
- documentarea și diseminarea de bune practici anticorupție identificate;
- realizarea unor stagii de schimb de experiență și bune practici cu instituțiile publice relevante din perspectiva implementării SNA.

Rapoartele elaborate de secretariatul tehnic sunt prezentate în cadrul platformelor. Monitorizarea prin mecanismele și măsurile propuse mai sus se va completa cu concluziile rapoartelor periodice emise în formatele HG nr. 1269/2021.

Monitorizarea implementării SNA 2021-2025 se realizează de către un grup de lucru constituit în acest scop. Anual, pe baza propunerilor formulate la nivelul platformelor de cooperare, sunt aprobate temele misiunilor de evaluare. La nivelul Primăriei comunei Dărmănești, misiunile de evaluare sunt organizate în colaborare cu MDLPA. Procedura evaluării consta în completarea chestionarului thematic de evaluare și redactarea raportului de evaluare.

Raportarea privind SNA, a Planului de integritate și a Inventarului măsurilor preventive, precum și a indicatorilor de evaluare prevăzuți în Anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 1269/2021, se realizează până la data de 15 martie a fiecărui an.

Recomandări:

1. Comunicarea predominant electronică deoarece este: mai eficientă, mai rapidă și ajută la protejarea mediului înconjurător.
2. Respectarea legislației UE și a celei naționale privind egalitatea de șanse în toate sferile activității întreprinse de instituțiile și autoritățile publice locale.
3. Adoptarea unei proceduri interne privind prevenirea și gestionarea conflictelor de interese.
4. În vederea prevenirii conflictului de interese în procedurile de atribuire a contractelor de achiziție publică (prin intermediul sistemului electronic de achiziții

publice), instituția va desemna, prin act administrativ, una sau mai multe persoane responsabile cu completarea și actualizarea formularelor de integritate aferente procedurilor de atribuire derulate de către autoritatea respectiva conform prevederilor art. 6 din Legea nr. 184/2016. În cazul în care un avertisment de integritate este emis de către A.N.I în SICAP, persoana desemnată este obligată să transmită de îndată persoanei vizate de potențialul conflict de interese, precum și conducătorului autorității contractante/entității.

5. Desemnarea prin act administrativ la nivelul instituției a responsabilului cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere.

6. Asigurarea participării la programe de instruire în domeniul implementării prevederilor legale referitoare la depunerea și completarea declarațiilor de avere a responsabilului.

7. Ținerea unei evidențe de către responsabilul desemnat cu privire la:

- numărul de sesizări ale ANI,
- numărul de decizii ANI ca urmare a sesizărilor transmise de instituție,
- numărul de decizii ale ANI puse în aplicare,
- numărul de hotărâri ale instanțelor de judecată ca urmare a sesizărilor ANI,
- numărul de măsuri administrative adoptate pentru înlăturarea cauzelor sau circumstanțelor care au favorizat încălcarea normelor privind declararea averilor, numărul de consultații oferite de responsabilul desemnat.

8. Colectarea informațiilor relevante pentru indicatorul nr. 2 „Declararea averilor” din *Inventarul măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției prin transmiterea indicatorilor aferenți măsurii preventive* - Anexa 3 la SNA 2016-2020 și transmiterea acestora responsabilului SNA desemnat la nivelul instituției.

Metodologia de monitorizare a SNA

Metodologia este o sinteză a mai multor abordări posibile în analiza riscurilor și vulnerabilităților la corupție și reglementează identificarea, analizarea, evaluarea și monitorizarea

Metodologie reglementează identificarea, analizarea, evaluarea și monitorizarea riscurilor de corupție, precum și stabilirea și implementarea măsurilor de prevenire și control ale acestora la nivelul UAT Comuna Dărmănești, Județul Dâmbovița, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor de strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1269/2021, au fost aprobate Strategia Națională Anticorupție 2021-2025 și documentele aferente acesteia. Implementarea Strategiei Naționale Anticorupție (SNA) se realizează sub

autoritatea și în coordonarea Primarului comunei Dărmănești, județul Dâmbovița, cu raportare către MDLPA.

Primăria comunei Dărmănești va comunica, anual, un Raport a stadiului implementării SNA.

În cadrul acestei metodologii lucrăm cu următoarele definiții:

- Vulnerabilitate = slăbiciune în sistemul de reglementare sau în cel de control al activităților, ce ar putea fi exploatată declanșând o faptă de corupție;
- Amenințare = acțiunea sau evenimentul potențial de corupție care poate să apară în cadrul activității;
- Risc = probabilitatea de apariție a unei amenințări de corupție vizând un angajat, colectiv profesional sau domeniu de activitate, determinat cauze / vulnerabilități specifice și de natură să producă un impact/efecte cu privire la îndeplinirea obiectivelor activităților unei structuri;
- Departament = formă de organizare care reunește un ansamblu de angajați care realizează același gen de activități și sunt expuși la riscuri de corupție similare.
- Atribuții = domenii de activitate aflate în responsabilitatea administrației publice locale (ex. achiziții publice, urbanism, gestionarea proprietății publice etc.)

Procesul prin care sunt identificate riscurile și vulnerabilitățile la corupție, la nivelul UAT Comuna Dărmănești, Județul Dâmbovița, se aplică de către conducătorul instituției și cuprind următoarele etape:

1. Formarea grupului de lucru pentru integritate / stabilirea persoanei responsabile cu analiza vulnerabilităților și riscurilor
 - a) Constituirea și stabilirea componentei Grupului de lucru / desemnarea persoanei responsabile

Din acest grup de lucru face parte consilierul de etică, persoana responsabilă cu implementarea legii transparenței decizionale și coordonatorul de la nivelul conducerii instituției pentru SNA. Grupul este format din 3 persoane din care o persoană din conducerea instituției în calitate de coordonator al Grupului de lucru. Informarea se face prin transmiterea unui e-mail tuturor angajaților în care să explicați în ce constă procesul și în ce momente ale procesului aveți nevoie de sprijin.

- b) Instruirea membrilor Grupului de lucru cu privire la aplicarea metodologiei și fixarea responsabilităților individuale.

Responsabilitățile Grupului de lucru:

- Identificarea vulnerabilităților și activităților/funcțiunilor cu risc de corupție;
- Colectarea datelor pentru a putea identifica problemele reale precum și soluțiile acestor probleme;
- Redactarea raportului de evaluare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție și a măsurilor de remediere a acestora;
- Stabilirea măsurilor de intervenție;
- Evaluarea riscurilor de corupție;
- Completarea Registrului riscurilor de corupție;
- Monitorizarea și revizuirea riscurilor de corupție.

2. Identificarea vulnerabilităților, amenințărilor și riscurilor

Pentru identificarea vulnerabilităților, amenințărilor și riscurilor se vor desfășura următoarele activități de către grupul de lucru:

- a) Identificarea și descrierea riscurilor constau în evidențierea amenințărilor de corupție, precum și a vulnerabilităților prezente în cadrul activităților curente din cadrul UAT Comuna Darmanești, Județul Dâmbovița, care ar putea conduce la săvârșirea unor fapte de corupție.

Atribuțiile care sunt caracterizate de un nivel ridicat de monopol și putere discreționară de decizie, precum și de slaba prezență a transparenței în procesul de luare a deciziilor, sunt cel mai probabil vulnerabile la corupție.

Atribuțiile care rulează o mare cantitate de bani publici sunt cele în cadrul cărora este cel mai probabil să existe vulnerabilități la corupție. Aceste atribuții vor fi comparate cu cele în care există monopol, putere de decizie și lipsă de transparență pentru a vedea cât de mult se suprapun.

Pentru identificarea riscurilor de corupție, Grupul de lucru are în vedere chestionare aplicate angajaților din cadrul structurilor care desfășoară activități considerate vulnerabile la corupție. În baza informațiilor obținute, Grupul de lucru procedează la analizarea activităților vulnerabile la corupție, precum și a surselor posibile de riscuri, pentru consemnarea ulterioară în Registrul riscurilor de corupție. Potrivit prezentei metodologii sunt considerate vulnerabile la corupție toate activitățile care prezintă slăbiciuni în sistemul de control intern/managerial, de natură a fi exploatate de către angajații structurii, pentru comiterea unor fapte de corupție.

În cadrul procesului de analiză de la nivelul UAT Comuna Dărmănești, Județul Dâmbovița, vor fi incluse următoarele categorii de activități, după caz.

1. Încheierea de contracte cu diverse categorii de beneficiari, privind achiziția de lucrări, bunuri sau servicii.
2. Gestionarea fondurilor externe ori a proiectelor.
3. Gestionarea mijloacelor financiar contabile.
4. Eliberarea de certificate, avize, autorizații.
5. Activitatea de selecție și recrutare personal.
6. Constatarea abaterilor disciplinare ori a unor fapte de natură penală, aplicarea de sancțiuni disciplinare.

b) Stabilirea măsurilor de intervenție

Pe baza activităților de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție, Grupul de lucru propune măsuri de intervenție pentru prevenirea și controlul acestora. Măsurile de intervenție pot consta în:

- 1) Formularea de propuneri cu privire la modificarea legislației;
- 2) Activități de instruire;
- 3) Elaborare de proceduri de lucru;
- 4) Rotația personalului;

c) Registrul riscurilor de corupție

Pe baza activităților, Grupul de lucru completează Registrul riscurilor de corupție, care conține următoarea structură:

- a) Domeniul de activitate;
- b) Descrierea riscului;
- c) Probabilitatea, impactul și expunerea la riscul de corupție;
- d) Măsurile de intervenție;
- e) Termenul de implementare;
- f) Responsabilul de risc

3. Monitorizarea și revizuirea riscurilor de corupție.

Monitorizarea și revizuirea riscurilor de corupție se realizează de către Grupul de lucru. Anual, Grupul de lucru monitorizează implementarea măsurilor stabilite în Registrul riscurilor de corupție și procedează la revizuirea acestuia, în conformitate cu starea de fapt existentă la nivelul UAT Comuna Dărmănești, Județul Dâmbovița.

În situația apariției unor riscuri noi de corupție, acestea vor fi evaluate conform etapelor prevăzute în prezenta metodologie și introduse în Registrul riscurilor de corupție revizuit.

Dispoziții finale

Documentația privind implementarea SNA 2021-2025 se păstrează de către responsabilul din cadrul Grupului de lucru, consilier superior la Compartimentul Resurse Umane, pentru a fi disponibilă în cazul evaluării activității de management al riscurilor de corupție.

Planurile de integritate se transmit în baza prevederilor art. 6 alin. (1) din Hotărârea nr. 1269/2021 privind aprobarea Strategiei Naționale Anticorupție 2021-2025 și a documentelor aferente acesteia, către Secretariatul tehnic al SNA 2021-2025, sna@just.ro.

Responsabilul pentru implementarea metodologiei elaborează un Raport anual privind evaluarea incidentelor de integritate, care se aprobă de conducerea Primăriei Comunei Dărmănești, Județului Dâmbovița, se publică pe site-ul instituției și se transmite către Secretariatul tehnic al SNA până la 31. martie al anului următor.

Primar,
Prof. Valentin Mihalache

Întocmit,
Responsabil SNA
Consilier superior F. Boulescu

Secretar General al comunei
Ana-Maria Slotea